

Strætó

Ársreikningur
2023

Strætó bs.
kt. 500501-3160
Hesthás 14
110 Reykjavík

Strætó

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2-4
Aritun óháðs endurskoðanda.....	5-6
Rekstrarreikningur.....	7
Efnahagsreikningur.....	8-9
Sjóðstreymisyfirlit.....	10
Skýringar.....	11-17
Óendurskoðað fylgiskjal	
Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	18-21

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Tilgangur Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki á sviði almenningsamgangna á höfuðborgarsvæðinu. Undir þetta hlutverk fellur rekstur almenningsvagna og Pant akstursþjónusta sem er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða.

Eigendur og stjórn

Eigendur byggðasamlagsins eru sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu:

Reykjavíkurborg.....	60,30%
Kópavogsbær.....	14,60%
Hafnarfjarðarbær.....	12,50%
Garðabær.....	6,24%
Mosfellsbær.....	4,07%
Seltjarnarnesbær.....	2,29%

Kynjahlutfall er í samræmi við lagakröfur sem segja að fyrirtæki með fleiri en 50 starfsmenn skuli tryggja að hlutfall hvors kyns í stjórn félagsins sé ekki lægra en 40%.

Rekstur ársins 2023

Rekstrarniðurstaða er neikvæð um 374 m.kr. (2022: neikvæð um 834 m.kr.), en áætlun gerði ráð fyrir að hún yrði neikvæð um 243 m.kr. Vegur þar hæst óregluleg færsla vegna dómsmáls frá 2010 sem endanleg niðurstaða fékkst með dómi Landsréttar í lok árs 2023. Einnig er um að ræða óreglulega færslu vegna tryggingafræðilegs endurmats frá Brú lífeyrissjóði sem birt var samlaginu í ársbyrjun 2024 (sjá nánar skýringu: 31).

Nokkur viðsnúningur var í rekstri Strætó milli ára en kostnaðarverðshækkningar, olíuverðs- og launahækkningar hafa haft gríðarleg fjárhagsleg áhrif á starfsemi samlagsins síðustu ár og hefur fjárhagsstaða Strætó rýrnað verulega. Mikil óvissa ríkir um launakostnað en kjarasamningar eru lausir á fyrsta ársfjórðungi næsta árs. Meðalfjöldi stöðugilda hjá Strætó var 239 á árinu 2023 (2022: 247 stöðugildi).

Eigendur lögðu samlaginu til 520 m.kr. auka rekstrarframlag á árinu 2023. Auka rekstrarframlag frá eigendum síðustu tvö ár hafa tryggt rekstrarhæfi samlagsins af reglulegri starfsemi næstu 12 mánuði. Til að styrkja fjárhag samlagsins til framtíðar þurfa eigendur og ríki að leita allra leiða til að bæta reksturinn, ekki einungis til að mæta sveiflum í rekstri, heldur til að mæta auknum kröfum um sjálfbærni, orkuskipti í samgöngum og verkefni tengdum eflingu almenningsamgangna s.s. Borgarlínu.

Tekjur ársins af farþegum eru 2,0 ma.kr. á árinu (2022: 1,7 ma.kr.), eða aukning um 18%. Innstig voru um 12,6 milljónir á árinu (2022:11,1 milljónir), eða fjölgun um 14%. Aldrei hafa fleiri innstig mælst yfir árið í strætisvögnum á höfuðborgarsvæðinu en árið 2023 síðan reglulegar mælingar hófust og er um sannkallað metár að ræða.

Gjaldskrárhækkun var í júlí 2023 en var síðast í október 2022. Markmið gjaldskrárstefnu Strætó er að tryggja að gjaldskrá haldist í hendur við rekstrarkostnað Strætó og taki þannig breytingum í takt við Strætóvisitölu hverju sinni.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Eigið fé er neikvætt í lok árs um 364 m.kr. (2022: jákvætt um 9,8 m.kr). Handbært fé hefur dregist saman um 170 m.kr. og nam 370 m.kr. í árslok (2022: 539 m.kr.). Fjárfest var í níu rafmagnsvögnum á árinu, en um er að ræða minni gerð vagna eða 8,5 metra og er ætlunin að nota þá inn í hverfum á minni leiðum. Þrátt fyrir nýja vagna þá er meðalaldur vagna orðinn of hár og rekstraröryggi hluta flotans ótryggt. Strætó hefur sett sér markmið um kolefnislausan flota árið 2030, en í dag er um 15% af flotanum kolefnislaus. Með sameiginlegu átaki ríkis og eigenda Strætó er enn mögulegt að þessu markmið verði náð.

Megináhætta og óvissupættir, áhrif ytra umhverfis á starfsemi Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki sem skal á hverjum tíma miðast við að lágmarka kostnað eigenda og samfélagsins við úrlausn þeirra verkefna sem fyrirtækinu er falið að inna af hendi, að teknu tilliti til þeirra viðmiða sem sett eru í þjónustu- og umhverfisstefnu þess. Strætó vill vera til fyrirmyndar og stuðla að aukinni notkun vistvænna ferðamáta almennings.

Nokkrir tæknilegir örðugleikar voru við innleiðingu Klappsins greiðslukerfi Strætó, en í dag er upptími kerfisins 99,9%. Skönnunartími hluta farmiðla er þó enn of mikill en til stendur að skipta út skönnum samhliða því að unnið er að innleiðingu á snertilausum greiðslum, sem áætlaðar eru í apríl 2024. Gera má ráð fyrir að þessi lausn auðveldi viðskiptavinum, sérstaklega ferðamönnum og þeim sem sjaldan nota Strætó að greiða fargjaldið.

Fjárfesting í vögnum hefur verið undir endurnýjunaráætlun undanfarin ár sem hefur haft þau áhrif að viðhalds- og rekstrarkostnaður hefur aukist verulega. Rekstrarfé frá eigendum og viðskiptavinum hefur ekki nægt til að fjármagna endurnýjun vagna. Óvissuástand sem ríkir vegna utanaðkomandi aðstæðna í heiminum hefur veruleg áhrif á hækkun grunnþátta í rekstri samlagsins, sem og um ófyrirséða nánustu framtíð.

Helstu þættir í starfsemi Strætó 2023

Samgönguvika er evrópskt átak um bættar samgöngur í borgum og bæjum. Frá árinu 2002 hafa borgir og bærir á Íslandi tekið þátt í þessu samstillta átaki með sveitarfélögum í Evrópu og hefur Strætó verið með frá upphafi. Markmið vikunnar er að hvetja fólk til umhugsunar um eigin ferðavenjur og virkja fleiri í að nota fjölbreytta, vistvæna ferðamáta. Á bíllausa deginum þann 22.september var frítt í Strætó.

Á haustmánuðum hóf næturstætó aftur akstur, en akstri var hætt á síðasta ársfjórðungi 2022. Fyrst um sinn var einungis ekið innan Reykjavíkur, síðan til Mosfellsbæjar og skömmu síðar til Hafnarfjarðar.

Undanfarin ár hefur Strætó tekið þátt í Gleðigöngunni með skreyttum vagni. Einnig hefur Strætó spilað stórt hlutverk á Menningarnótt, með skutlþjónustu í boði Reykjavíkurborgar en það eru "skutlur" sem aka milli Laugardalshallar og Hallgrímskirkju sem og boðið upp á tæmingu að lokinni flugeldasýningu þar sem vagnar flytja gesti Menningarnætur úr miðborginni.

Strætó og Blindrafélagið undirritaðu samstarfssamning sin á milli um uppsetningu NaviLens kóða á öllum bíðstöðvum og vögnum Strætó á höfuðborgarsvæðinu. Um er að ræða algjöra byltingu fyrir blinda og sjónskerta í aðgengi að upplýsingum um ferðir strætisvagna í rauntíma, án efa það stærsta síðan hljóðkerfi var sett upp í vögnunum fyrir rúmum tíu árum síðan, sem gefur til kynna hvar vagninn stoppar næst.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Reglur Strætó um farþegaálag var samþykkt í júlí 2023 af Innviðaráðuneytinu. Samkvæmt þeim reglum er Strætó heimilt að krefja farþega um álag, geti viðkomandi ekki synt fram á greiðslu réttis fargjalds þegar eftir því er leitað.

Strætó er á meðal þeirra fyrirtækja og opinberu aðila sem hlutu viðurkenningu Jafnvægisvogarinnar á árinu 2023.

Heildarstarfsmannavelta árið 2023 var 9% sem er svipað og árið á undan. Strætó leggur áherslu á að skapa starfsfólki jákvætt og hvetjandi starfsumhverfi, efla starfsfólk og stuðla að virkni og ánægju þess. Frá árinu 2015 hefur MMR og síðar Maskína framkvæmt árlega vinnustaðagreiningu fyrir Strætó. Starfsánægjan mældist 3,89 af 5 mögulegum þegar könnunin var framkvæmd í febrúar 2023. Í desember 2023 innleiddi Strætó púlsmælingar á starfsánægju og fór fyrsta könnunin fram í sama mánuði. Þessar kannanir fara fram mánaðarlega og í fyrstu mælingu í desember mældist starfsánægja 7,0 af 10 mögulegum.

Strætó og hönnunarstofan Kolofon fengu á árinu verðlaun fyrir framsetningu á leiðakerfi í alþjóðlegri hönnunarsamkeppni. Verðlaunin voru veitt fyrir heildarframsetningu á upp færðu leiðakerfi og merkingum Strætó. Verkefnið nær til allra merkinga á stoppum, endurbætta vefsíðu og leiðakerfisupplýsinga í öppum.

Klappið hlaut sérstaka viðurkenningu fyrir greiðslukerfi á viðburðinum Transport Ticketing Global á árinu. Viðburðurinn er leiðandi á heimsvísu og er stærsti viðburður heims fyrir almenningssamgöngur þegar kemur að rafrænum lausnum greiðslukerfa. Greiðslukerfi Strætó var meðal sjö tilnefndra og fékk sérstök verðlaun "Highly Commended", í flokknum besta greiðslukerfi almenningssamgangna fyrir minna en 200 þúsund daglegar ferðir.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Það er álit stjórnar Strætó að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu þess í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun samlagsins, komi fram í ársreikning.

Stjórn og framkvæmdastjóri Strætó bs. staðfesta hér með ársreikning byggðasamlagsins 31. desember 2023 með áritun sinni.

Reykjavík, 5. apríl 2024

Undirritun er rafræn og er að finna á öftustu síðu

Stjórn:

F.h. Reykjavíkurborgar

F.h. Hafnarfjarðarbæjar

F.h. Kópavogsbæjar

F.h. Mosfellsbæjar

F.h. Garðabæjar

F.h. Seltjarnarnesbæjar

Framkvæmdastjóri

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eiganda Strætó bs.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Strætó bs. („félagið“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Áframhaldandi rekstrarhæfi

Handbært fé frá rekstri hefur verið neikvætt undanfarin misseri eftir mikið tekjufall sökum faraldur kórónaveiru og hækkandi verð á aðföngum og aðkeyptum akstri umfram tekjur. Tapreksturinn hefur verið fjármagnaður með auknum framlögum frá eigendum og ráðgert að rekstur ársins 2024 verði í jafnvægi. Lítið má þó út af bregða svo út af beri í rekstri byggðasamlagsins. Ársreikningurinn er gerður á grunni áframhaldandi rekstrarhæfi en greint er frá óvissunni í skýringu 30 á bls. 18 í ársreikningi og í skýrslu stjórnar.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar taka m.a til skýrslu stjórnar og ófjárhagslegra upplýsinga sem fylgir ársreikningi sem og upplýsinga í ársskýrslu. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni þessara upplýsinga og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins, hvort slíkar upplýsingar séu í andstöðu við þær upplýsingar sem við höfum aflað við endurskoðun okkar eða hvort í þeim sé að finna verulegar villur.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningsins með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglegra tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álitum okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.
Reykjavík, 5. apríl 2024

Sturla Jónsson
lögilltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2023

	Skýr.	Rauntölur		Áætlun
		2023	2022	2023
Rekstrartekjur	3			
Fargjöld		2.047.107	1.732.831	2.024.491
Rekstrarframlög eignaraðila	16	6.079.988	5.098.067	5.700.128
Ríkisframlag		906.000	906.000	906.000
Pant akstursþjónusta.....	17	1.630.466	1.437.396	1.490.116
Aðrar tekjur	18	425.659	391.984	367.954
Rekstrartekjur samtals		<u>11.089.220</u>	<u>9.566.278</u>	<u>10.488.690</u>
Rekstrargjöld	4			
Laun og launatengd gjöld.....	19	3.670.282	3.063.792	3.295.408
Rekstur vagna og aðkeyptur akstur	20	4.879.178	4.522.683	4.618.217
Pant akstursþjónusta.....	17	1.630.466	1.437.396	1.490.118
Annar rekstrarkostnaður	21	859.485	908.367	835.382
Rekstrargjöld samtals		<u>11.039.410</u>	<u>9.932.238</u>	<u>10.239.125</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir (EBITDA).....		<u>49.810</u>	<u>(365.960)</u>	<u>249.565</u>
Afskriftir	7,22	(277.057)	(318.659)	(304.091)
Rekstrarniðurstaða (EBIT).....		<u>(227.248)</u>	<u>(684.619)</u>	<u>(54.527)</u>
Vaxtatekjur.....		18.780	9.687	500
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur		(165.678)	(158.860)	(189.156)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals		<u>(146.899)</u>	<u>(149.173)</u>	<u>(188.656)</u>
Rekstrarniðurstaða		<u><u>(374.146)</u></u>	<u><u>(833.792)</u></u>	<u><u>(243.182)</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12 2023	31.12 2022
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir fastafjármunir:	6,22		
Strætisvagnar og önnur ökutæki		1.275.186	1.207.097
Innréttingar, áhöld og tæki.....		137.764	53.506
Hugbúnaður.....		278.283	299.990
		<u>1.691.233</u>	<u>1.560.594</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Fyrirframgreiddur kostnaður	10	586.299	614.182
		<u>586.299</u>	<u>614.182</u>
Fastafjármunir samtals		<u>2.277.533</u>	<u>2.174.776</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	8,23	105.151	120.581
Skammtímakröfur:	11		
Viðskiptakröfur	24	63.447	62.761
Kröfur á tengda aðila.....		310.488	165.891
Fyrirframgreiddur kostnaður	10	27.883	27.883
Aðrar skammtímakröfur		55.749	62.308
Handbært fé.....		370.350	539.236
Veltufjármunir samtals		<u>933.068</u>	<u>978.660</u>
Eignir samtals		<u><u>3.210.601</u></u>	<u><u>3.153.436</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12 2023	31.12 2022
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Framlag eigenda		900.018	900.018
Ójafnað tap.....		<u>(1.264.407)</u>	<u>(890.261)</u>
Eigið fé samtals	25	<u>(364.390)</u>	<u>9.756</u>
Skuldbindingar			
Lífeyrisskuldbinding.....	13,26	238.593	0
Skuldbindingar samtals		<u>238.593</u>	<u>0</u>
Langtímaskuldir			
Langtímaskuldir		1.624.749	1.643.882
Langtímaskuldir samtals	14,27	<u>1.624.749</u>	<u>1.643.882</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir.....		649.329	659.732
Næsta árs afborganir langtímalána.....	27	114.155	107.729
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindinga.....	26	19.670	0
Fyrirfram innheimtar tekjur		11.375	11.099
Aðrar skammtímaskuldir	31	917.120	721.238
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.711.649</u>	<u>1.499.799</u>
Skuldir samtals		<u>3.574.991</u>	<u>3.143.680</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>3.210.601</u></u>	<u><u>3.153.436</u></u>

Sjóðstreymisýfirlit 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarniðurstaða		(374.146)	(833.792)
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir.....	7	277.057	318.659
Verðbætur og gengismunur.....		86.656	96.110
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	26	258.263	0
Veltufé frá (til) reksturs		<u>247.831</u>	<u>(419.023)</u>
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda:			
Birgðir, (hækkun) lækkun.....		15.430	(16.407)
Skammtímakröfur, (hækkun) lækkun		(138.723)	(53.197)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun).....		185.754	321.257
Fyrirframgreitt framlag til Brúar lífeyrissjóðs, breyting.....		<u>27.883</u>	<u>27.883</u>
Breytingar á rekstrart. eignum og skuldum		<u>90.344</u>	<u>279.535</u>
Handbært fé frá (til) rekstri		<u>338.175</u>	<u>(139.487)</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	22	(407.697)	(96.279)
Fjárfestingarhreyfingar		<u>(407.697)</u>	<u>(96.279)</u>
Fjármögnunarhreyfingar	27		
Afborganir langtímalána.....		(99.363)	(90.762)
Tekin ný langtímalán.....		0	400.000
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(99.363)</u>	<u>309.238</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(168.886)	73.472
Handbært fé í ársbyrjun		<u>539.236</u>	<u>465.764</u>
Handbært fé í lok tímabils.....	12	<u>370.350</u>	<u>539.236</u>

Skýringar með ársreikningi

1. Upplýsingar um byggðasamlagið

Strætó bs. er byggðasamlag í eigu sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu; Reykjavík (60,30%), Kópavogur (14,60%), Hafnarfjörður (12,50%), Garðabær (6,24%), Mosfellsbær (4,07%) og Seltjarnarnes (2,29%). Lögheimili samlagsins er að Hesthálsi 14, 110 Reykjavík.

Samlagið er stofnað í samræmi við ákvæði IX. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 með síðari breytingum (nr. 45/1998) um samvinnu sveitarfélaga við framkvæmd einstakra verkefna.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerð nr. 696/1996 um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn er byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Reikningsskilaaðferðir

3. Innlausn tekna

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til samlagsins og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti. Tekjur eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Hagnaður eða tap á sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er fært í rekstrarreikningi á meðal rekstrartekna eða - gjalda, eftir því sem við á.

4. Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

5. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla, eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í lok árs. Verðbætur og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

6. Eignfærsla varanlegra rekstrarfjármuna

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eigna á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisryrnun ef hún er til staðar. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili félaginu framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar með ársreikningi

7. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma eigna þar til niðurlagsverði er náð. Almennt er miðað við að niðurlagsverð svari til eins árs afskriftar, þó að hámarki 10% af stofnverði.

Strætisvagnar og önnur ökutæki	10-13 ár
Áhöld og tæki	3-10 ár
Hugbúnaður	5-7 ár

8. Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða dagvirði, sé það lægra.

9. Niðurfærsla krafna

Viðskiptakröfur eru metnar með tilliti til tapsáhættu og eru niðurfærðar með óbeinni afskrift í ársreikningi. Ekki er hér um endanlega afskrift að ræða, heldur er myndaður mótreykingur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast. Breyting á niðurfærslu sem þannig er ákveðin, að teknu tilliti til endanlegra tapaðra krafna er færð í rekstrarreikning.

10. Fyrirframgeiddur kostnaður

Fyrirframgeiddur kostnaður vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð , samanber lög nr. 127/2016, skiptist í framlag í lífeyrisaukasjóð, sem gjaldfærist á 30 árum og framlag í varúðarsjóð, sem gjaldfærist á 20 árum frá 1.júlí 2017 að telja.

11. Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar og áfallinna vaxta, ef um vaxtaberandi kröfur er að ræða. Kröfurnar eru niðurfærðar til þess að mæta vanhöldum við innheimtu þeirra.

12. Handbært fé

Til handbærs fjár teljast sjóður og bankainnstæður.

13. Skuldbinding

Skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna Strætó er færð sem skuldbinding í efnahagsreikningi samkvæmt útreikningi Brú lífeyrissjóðs, þá í samræmi við samþykktir sjóðsins. Breyting á skuldbindingu er færð í rekstrarreikning. Áætlaðar næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eru færðar meðal skammtímaskulda. Sjá nánar í skýringu nr. 26.

14. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í lok árs eins og lánakjör segja til um. Næsta árs afborganir eru færðar meðal skammtímaskulda.

Skýringar með ársreikningi

15. Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga.

16. Rekstrarframlög eignaraðila

	2023	2022
Rekstrarframlög eignaraðila	5.652.495	4.684.068
Niðurgreiðsla farmiða aldraðra og öryrkja	134.909	100.885
Niðurgreiðsla nemakorta	292.584	313.114
	<u>6.079.988</u>	<u>5.098.067</u>

	Rekstrar- framlag	Niðurgreiðsla fatlaðra og aldraðra	Niðurgreiðsla nemakorta	Samtals
Reykjavíkurborg.....	3.470.245	83.254	203.719	3.757.217
Kópavogsbær.....	788.423	18.580	35.703	842.706
Hafnarfjarðarbær.....	558.091	13.118	27.107	598.315
Garðabær.....	423.753	10.087	10.074	443.914
Mosfellsbær.....	307.626	7.412	9.625	324.663
Seltjarnarnesbær.....	104.354	2.461	6.356	113.172
	<u>5.652.492</u>	<u>134.912</u>	<u>292.584</u>	<u>6.079.988</u>

Sveitarfélögin niðurgreiða ferðir aldraðra, öryrkju og nema.

17. Pant akstursþjónusta

	2023	2022
Tekjur		
Framlag sveitarfélaga	1.502.019	1.332.249
Fargjöld notenda	128.447	105.146
	<u>1.630.466</u>	<u>1.437.396</u>
Gjöld		
Aðkeyptur akstur	1.629.653	1.435.523
Laun og launatengd gjöld - aðstoðarfólk í skólaakstri	813	1.872
	<u>1.630.466</u>	<u>1.437.396</u>

Pant akstursþjónusta er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða. Verktakar annast allan akstur Pant akstursþjónustu. Allur beinn kostnaður við akstur umfram fargjöld notenda er greiddur af sveitarfélögum.

18. Aðrar tekjur

	2023	2022
Þóknun - Pant akstursþjónusta	204.151	185.158
Þóknun - landsbyggðin	106.400	101.352
Aðrar tekjur	115.108	105.474
	<u>425.659</u>	<u>391.984</u>

Skýringar með ársreikningi

19. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun	2.746.160	2.479.312
Launatengd gjöld	636.427	571.407
	<u>3.382.587</u>	<u>3.050.719</u>
Breyting áfallins orlofs	29.432	13.072
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	258.263	0
	<u>3.670.282</u>	<u>3.063.792</u>

Fjöldi stöðugilda að meðaltali 239 247

Laun stjórnar og framkvæmdastjóra námu um 40,6 m.kr. á árinu (2022: 38,7 m.kr)). Í lok ársins störfuðu 273 starfsmenn hjá Strætó bs.

20. Rekstur vagna og aðkeyptur akstur

	2023	2022
Aðkeyptur akstur	3.937.072	3.661.729
Viðhalds og viðgerðakostnaður	314.597	266.216
Orkugjafar	446.408	407.522
Annar rekstrarkostnaður vagna	181.100	187.216
	<u>4.879.178</u>	<u>4.522.683</u>

21. Annar rekstrarkostnaður

	2023	2022
Skrifstofu- stjórnunarkostnaður	427.283	519.805
Sölu og kynningarkostnaður	63.327	54.284
Rekstur tölvubúnaðar	211.051	185.507
Húsnæðiskostnaður	157.823	148.772
	<u>859.485</u>	<u>908.367</u>

Bóknun til endurskoðenda ársreiknings félagsins nam kr 3,6 og innri endurskoðenda 5,0 m.kr.

22. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Strætisvagnar og önnur ökutæki	Innréttingar, áhöld og tæki	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.2023	3.695.387	407.981	455.375	4.558.743
Afskrifað áður	(2.488.290)	(354.474)	(155.385)	(2.998.149)
Bókfært verð 1.1 2023	1.207.097	53.506	299.990	1.560.594
Viðbót	263.397	105.371	38.930	407.697
Afskrift	(195.308)	(21.113)	(60.636)	(277.057)
Bókfært verð 31.12 2023	1.275.186	137.764	278.283	1.691.233
Afskriftahlutföll	8-13%	10-33%	14-20%	

Vátryggingarverð tækja og áhalda nam 302 m.kr. í lok árs.

Vátryggingaverðmæti strætisvagna og annara ökutækja er samtals um 2.170 m.kr.

Skýringar með ársreikningi

23. Birgðir

	31.12 2023	31.12 2022
Olía	8.534	17.558
Varahlutir	96.617	103.023
	<u>105.151</u>	<u>120.581</u>
Vátryggingaverðmæti birgða	129.659	117.421

24. Viðskiptakröfur

	31.12 2023	31.12 2022
Viðskiptakröfur	37.918	36.052
Viðskiptakröfur - Pant akstursþjónusta	27.816	28.810
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(2.287)	(2.100)
	<u>63.447</u>	<u>62.761</u>

25. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga:	Eiginfjárframlag rekstraraðila	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1		(890.259)	(890.261)
Rekstrarniðurstaða ársins		(374.146)	(374.146)
Stofnframlag	900.018		900.018
Staða 31/12	<u>900.018</u>	<u>(1.264.405)</u>	<u>(364.383)</u>

26. Lífeyrisskuldbinding vegna Brúar Lífeyrissjóðar

Áætluð áfallin lífeyrisskuldbinding er tilkomin vegna breytinga á samþykktum A og V deildar Brúar lífeyrissjóðs 2023 og nam 258 m.kr. í árslok 2023. Mánaðarleg innheimta hefst í janúar 2024 og verður til næstu áratuga eða þangað til þessi hópur hættir á lífeyri.

Skuldbindingin greinist þannig:

	31.12 2023
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs.	0
Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu	258.263
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	0
	<u>Lífeyrisskuldbinding í árslok</u> 258.263
Skammtíamahluti lífeyrisskuldbindingar	19.670
Langtíamahluti lífeyrisskuldbindingar	238.593
	<u>258.263</u>
Áætluð þátttaka í greiðslu lífeyris eftir tímabilum:	
Til greiðslu árin 2024-2028	89.761
Til greiðslu árin 2029-2033	68.165
Til greiðslu árin 2034-2038	47.524
Til greiðslu árin 2039 og síðar	52.813
	<u>258.263</u>

Skýringar með ársreikningi

27. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir greinast þannig:

	Verðtryggt	Óverðtryggt	Samtals
Staða í byrjun árs	1.099.314	652.296	1.751.611
Viðbót ársins	0	0	0
Afborgun ársins	(47.403)	(51.960)	(99.363)
Verðbætur og afföll ársins	86.656	0	86.656
	<u>1.138.568</u>	<u>600.336</u>	<u>1.738.904</u>
Næsta árs afbrogun	(49.181)	(64.974)	(114.155)
	<u>1.089.387</u>	<u>535.362</u>	<u>1.624.749</u>

Afborganir langtímaskulda á næstu árum:

Árið 2024	114.155
Árið 2025	114.713
Árið 2026	115.286
Árið 2027	56.315
Árið 2028	251.503
Síðar	<u>1.086.931</u>
	<u>1.738.904</u>

28. Ríkisframlag

Í maí 2012 var áritaður samstarfssamningur milli ríkissjóðs og eigenda Strætó bs. og eru markmið og tilgangur samningsins m.a. eftirfarandi:

- Að a.m.k. tvöfalda hlutdeild almenningsamgangna í öllum ferðum sem farnar eru á höfuðborgarsvæðinu
- Að vinna að lækkun á samgöngukostnaði heimila og samfélagsins vegna umferðar og slysa
- Að stuðla að auknu umferðaröryggi
- Að stuðla að samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda í samgöngum á höfuðborgarsvæðinu

Til að ná fram markmiðum samningsins mun Strætó bs. fá mánaðarlegt framlag frá ríkissjóði fram til ársins 2034.

29. Tengdir aðilar

Eignaraðilar og félög tengd þeim, stjórnarmenn og stjórnendur teljast vera tengdir aðilar félagsins. Makar þessara aðila, ófjáráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna.

Hluti af þeim aðilum sem skilgreindir eru sem tengdir aðilar eiga almenn viðskipti við félagið. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg við það sem gerist í viðskiptum við ótengda aðila og eru þessi viðskipti því flokkuð sem slík.

Skýringar með ársreikningi

30. Áframhaldandi rekstrarhæfi

Heimsfaraldur kórónuveiru hafði gríðarleg fjárhagsleg áhrif á starfsemi félagsins og fjárhagsstaða Strætó rýrnað verulega frá upphafi faraldurs. Síðustu ár hafa einnig reynst erfið sökum hækkandi kostnaðar á aðföngum umfram hækkun tekna. Eigendur lögðu félaginu til 520 m.kr. aukaframlag árið 2022 og 2023 eða samtals 1.040 m.kr. Að auki lögðu eigendur félaginu í lok árs til 351 m.kr. vegna skaðabóta sem Strætó var dæmt til greiðslu í Landsrétti.

Áframhaldandi rekstrarhæfi Strætó af reglulegri starfsemi hefur verið tryggt með auknu rekstrarframlagi eigenda á árunum 2022 og 2023. Þá bera eigendur beina ábyrgð á skuldbindingum félagsins.

31. Önnur mál

Aðili sem ekki var samið við eftir útboð á akstri á höfuðborgarsvæðinu á árinu 2010, höfðaði mál á hendur Strætó bs. þar sem krafist var viðurkenningar á skaðabótaskyldu Strætó vegna meintrar ólögmatrar og saknæmrar háttsemi við framkvæmd útboðsins. Í nóvember 2023 féll dómur í Landsrétti þar sem Strætó var dæmt til að greiða 194 m.kr. í skaðabætur að viðbættum dráttarvöxtum. Gjaldhæft hefur verið 437 m.kr. vegna framangreinds máls, þar af 115 m.kr. árið 2023. Greiðsla var innt af hendi í janúar 2024.

Breytingar voru gerðar á samþykktum A og V deildar Brúar lífeyrissjóðs. Ástæða breytinganna var tryggingafræðilegur halli sem tilkominn var annars vegar vegna innleiðingu á nýju reiknilíkani Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga á lífslíkum landsmanna og hins vegar vegna slakra ávöxtunnar á árinu 2022. Í ljósi þessa mun Brú lífeyrissjóður hefja mánaðarlega innheimtu sem hefst í janúar 2024 og verður til næstu áratuga eða þangað til þessi hópur hættir á lífeyri. Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi er áætluð skuldbinding í árslok 2023 258 m.kr. sem færð hefur verið í rekstrarreikning með mótfærslu á lífeyrisskuldbindingu í efnahag, þar sem um matsbreytingu er að ræða. Um áætlaða fjárhæð er að ræða og kann hún að verða leiðrétt. Í skoðun er að hvaða marki viðbótargreiðslur og lífeyrisskuldbindingar skuli falla á byggðasamlagið vegna ákveðins hóps starfsmanna sem áður þáðu launagreiðslur frá Reykjavíkurborg en störfuðu fyrir Strætó bs. Leiðréttingar á áætlaðri skuldbindingu eru þó ekki líklegar til að nema verulegum fjárhæðum.

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Strætó bs. leggur áhærslu á að viðhalda góðum stjórnarháttum. Um stjórnarhætti byggðasamlagsins gilda ákvæði sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 með síðari breytingum. Stjórnarhættir vísa til hlutverks og ábyrgðar stjórnar og stjórnenda og því hvernig ákvörðunartaka fer fram, í samræmi við gildandi lög og reglur.

Góður stjórnarhættir Strætó eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæ og ábyrgð í rekstri.

Hlutverk Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki á sviði almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu. Undir þetta hlutverk fellur rekstur almenningsvagna og Pant akstursþjónusta sem er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða.

Stjórnskipulag Strætó bs.

Strætó er byggðasamlag og í eigu sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu: Reykjavíkurborg, Kópavogur, Hafnarfjörður, Garðabær, Mosfellsbær og Seltjarnarnes.

Stjórn Strætó fer með æðsta vald félagsins samkvæmt lögum, reglum og samþykktum. Meginskyldur stjórnar er að sinna eftirlitshlutverki með starfsemi félagsins. Hlutverk og skyldur stjórnar eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar sem byggðar eru á stofnsamningi og eigendastefnu félagsins.

Í stjórn Strætó sitja sex fulltrúar sem kosnir eru af sveitarstjórnnum aðildarsveitarfélaganna til tveggja ára í senn. Jafnframt eru kosnir sex varafulltrúar til jafnlangs tíma. Stjórnarmenn og varafulltrúar þeirra skulu uppfylla hæfiskröfur sveitarstjórnarlaga. Fulltrúar sveitarfélaganna skiptast á að gegna formennsku stjórnar, tvö ár í senn.

Stjórn Strætó ræður framkvæmdastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Hlutverk og skyldur framkvæmdastjóra eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar, framkvæmdastjóri Strætó er Jóhannes Svavar Rúnarsson. Stjórnin setur félaginu markmið og heildarstefnu og framtíðarsýn í samræmi við eigendastefnu og skilgreinir í henni mælikvarða í rekstri félagsins. Stefnan skal í það minnsta fela í sér markmið í umhverfismálum, jafnréttis- og starfsmannamálum.

Stjórnarfundi skal halda svo oft sem þörf krefur, en stefnt skal að því að þeir verði ekki haldnir sjaldnar en mánaðarlega. Í upphafi hvers árs skal lögð fram starfsáætlun sem hefur að geyma áætlun fyrir reglubundna stjórnarfundi ársins. Á árinu 2023 voru haldnir 19 stjórnarfundir. Fundargerðir stjórnarfunda má nálgast á heimasíðu Strætó.

Stjórn framkvæmir árlega árangursmat þar sem lagt er mat á störf stjórnar, verklag og starfshætti. Árangursmat stjórnar fór fram í febrúar 2023.

Stjórn

Magnús Örn Guðmundsson, stjórnarformaður, Seltjarnarnes
Alexandra Briem, varaformaður, Reykjavíkurborg
Andri Steinn Hilmarsson, Kópavogur
Kristín Thoroddsen, Hafnarfjörður
Hrannar Bragi Eyjólfsson, Garðabær
Lovísa Jónsdóttir, Mosfellsbær

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Varamenn:

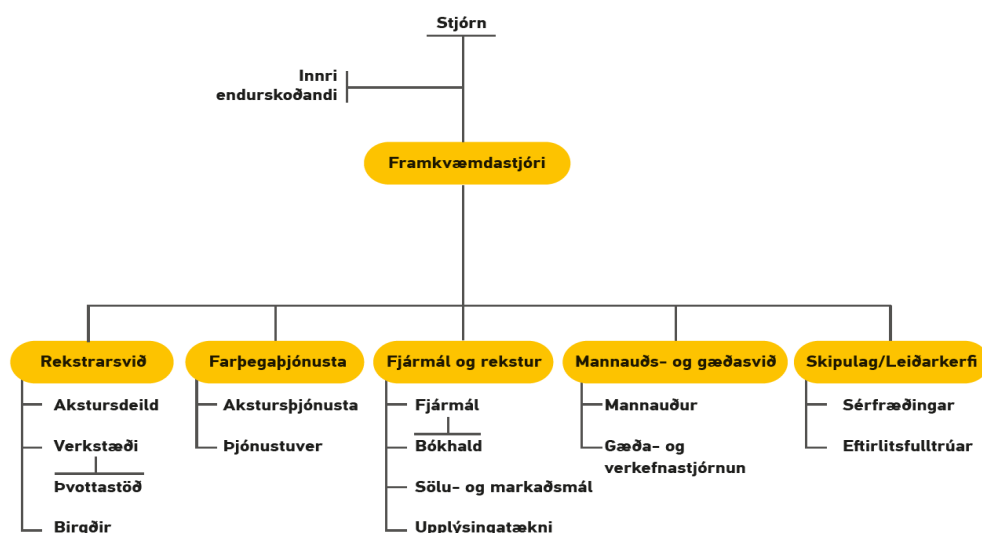
Hjálmar Sveinsson, Reykjavík
Sigvaldi Egill Lárusson, Kópavogur
Margrét Vala Marteinsdóttir, Hafnarfjörður
Gunnar Valur Gíslason, Garðabær
Örvar Jóhannsson, Mosfellsbær
Ragnhildur Jónsdóttir, Seltjarnarnes

Framkvæmdastjórn

Í framkvæmdastjórn sitja:

Jóhannes Svavar Rúnarsson, framkvæmdastjóri
Sigurborg Þórarinsdóttir, sviðsstjóri mannauðs- og gæðasviðs
Ingvar Hjaltalín, sviðsstjóri rekstrarsviðs
Elísa Kristmannsdóttir, deildarstjóri fjármála
Ragnheiður Einarsdóttir, deildarstjóri skipulags- og leiðakerfis

Stjórnskipan

Lög, reglur og tilmæli

Strætó starfar á grundvelli sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011. Í kafla 2 og 3 í stofnsamningi er nánari útlitun á stofnendum, eigendahlutföllum og stjórnskipulagi. Samkvæmt gr. 3.4 í eigendastefnu eiga stjórnarhættir að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum.

Stjórnarmenn skulu í störfum sínum fylgja lögum, eigendastefnu og starfsreglum stjórnar sem og sannfæringu sinni, gæta almannahagsmuna og hagsmuna byggðasamlagsins. Eigendastefna er aðgengileg á vefsíðu Strætó.

Einnig eiga eftirfarandi lög og reglur við um rekstur Strætó: Lög um farþegaflutninga og farmflutninga á landi nr. 28/2017, og reglugerð um leyfi til að stunda farþegaflutninga og farmflutninga á landi.

Framsetning stjórnarháttayfirlýsingar 2023 er með hliðsjón af leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út 1. júlí 2021 (6.útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vefsíðu Viðskiptaráðs Íslands, <https://leidbeiningar.is>

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Strætó uppfyllir ákvæði leiðbeininganna að frátöldum kafla 1 sem fjallar um hluthafa og hluthafafundi, þar sem það á ekki við um félagið. Einnig hefur ekki verið gerð starfskjarastefna, né starfskjaranefnd skipuð. Stefna um sjálfbærni og fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og æðstu stjórnendur samkvæmt grein 2.9 hefur ekki verið skráð.

Strætó hefur sett sér ítarlegar starfsreglur, siðareglur og stefnumörkun sem hægt er að finna á heimasíðu Strætó. Helstu stefnur eru:

Innkaupastefna
Jafnlaunastefna
Jafnréttisstefna
Mannauðsstefna
Stefna Strætó gegn einelti, áreitni og ofbeldi
Persónuverndarstefna
Þjónustustefna
Umhverfisstefna
Öryggisstefna

Innra eftirlit og áhættustjórnun

Innra eftirlit

Stjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og áhættustjórnunar, það sé skjalfest og virkni þess sannreynd reglulega. Innra eftirlit skal veita hæfilega vissu um; að félagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið félagsins; áreiðanleika og réttmæti fjárhagsupplýsinga sem veittar eru ytri aðilum og fylgt sé lögum og reglum sem gilda um starfsemina. Við uppbyggingu á innra eftirliti er tekið mið af ramma COSO, sem er alþjóðlegur viðurkenndur rammi um innra eftirlit.

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Áhættustjórnun

Áhættustjórnun er ferli til að greina og mæla þá áhættuþætti sem komið geta í veg fyrir að félagið nái settum markmiðum.

Árlega skilgreinir Strætó þá áhættuþætti sem félagið þarf að takast á við og skilgreinir viðbrögð við þeirri áhættu sem um ræðir. Strætó flokkar áhættuþætti sína í eftirfarandi:

- **Kjarnaáhætta:** Fylgir kjarnastarfsemi eins og hún er skilgreind í eigendastefnu Strætó, þ.e. að „starfrækja almenningssamgangnaþjónustu á svæði eigenda sinna með samræmdu leiðakerfi og gjaldskrá.“
- **Fjárhagsleg áhætta:** sem skiptist í eftirfarandi undirflokkar: markaðsáhætta, þ.e. áhrif markaðssveiflna á fjárhagslegan styrk Strætó. Lausafjáraáhætta, þ.e. geta Strætó til að mæta rekstrarútgjöldum, standa undir greiðslubrýði lána, sinna reglulegu viðhaldi, endurnýja vagnafloa og ráðast í aðrar nauðsynlegar fjárfestingar. Mótaðilaáhætta, þ.e. áhrif hugsanlegra vanskila viðskiptavina á félagið, t.d. að eigendur og viðskiptamenn hafi fjárhagslega burði til að standa við skuldbindingar sínar við Strætó.
- **Rekstraráhætta:** sem felur í sér áhættu vegna taps af ófullnægjandi eða gölluðum innri kerfum, vegna starfsmanna eða vegna ytri þátta, s.s. lagalegrar áhættu. Um er að ræða áhættu sem tengist starfsmönnum, ferlum og kerfum.

Til að tryggja að reikningsskil Strætó séu í samræmi við sveitarstjórnarlög og settar reikningsskilareglur, hefur félagið skilgreint ábyrgðasvið, eðlilega aðgreiningu starfa, skýrar verklagsreglur og verkferla og er með reglulega skýrslugjöf. Reglulegt eftirlit með afkomu og fylgni við samþykktu fjárhagsáætlun. Fjármálasvið leggur ársfjórðungslegt uppgjör fyrir stjórn.

Reikningsskil og endurskoðun

Fjármálasvið Strætó sér um gerð reikningsskila og birtir uppgjör sín ársfjórðungslega. Endurskoðunarnefnd tekur ársreikning félagsins til skoðunar og gefur stjórn álit sitt á reikningsskilunum sem samþykkir og undirritar. Meginhlutverk endurskoðunarnefndar er að hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits félagsins, innri endurskoðun og áhættustjórnun. Ytri endurskoðandi félagsins er Grant Thornton endurskoðun ehf.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd Reykjavíkurborgar starfar fyrir Reykjavíkurborg og dótturfyrirtæki hennar. Nefndina skipa Lárus Finnbogason, löggiltur endurskoðandi, Sigrún Guðmundsdóttir, löggiltur endurskoðandi, Einar S. Hálfðánarson, lögmaður og löggiltur endurskoðandi og Sunna Jóhannsdóttir viðskiptafræðingur.

Innri endurskoðun

Innri endurskoðun er skipuð af stjórn og heyrir beint undir hana. Innri endurskoðun fer með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá Strætó. Í því felst að með störfum sínum leggur innri endurskoðun mat á og bætir virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnaráhættu. Innri endurskoðandi er Deloitte ehf.

Undirritunarsíða

Jóhannes Svavar Rúnarsson

Alexandra Briem

Andri Steinn Hilmarsson

Hrannar Bragi Eyjólfsson

Kristín María Thoroddsen

Lovísa Jónsdóttir

Magnús Örn Guðmundsson

Jón Sturla Jónsson